

FAKTOR PENDORONG PENUKARAN KOD DALAM KALANGAN PELAJAR MOBILITI BERBAHASA PERANCIS DI MALAYSIA

Nuradibah Asbullah, Hazlina Abdul Halim, Nor Shahila Mansor

Fakulti Bahasa Moden dan Komunikasi, Universiti Putra Malaysia, 43400 UPM Serdang, Malaysia.

*Corresponding author dieba01_91@yahoo.co.uk

Abstrak

Fenomena penukaran kod di Malaysia bukanlah sesuatu perkara yang asing sehingga menjadi kebiasaan masyarakat dan komuniti dan menjadikan hampir seluruh penutur di Malaysia menukar kod dari satu bahasa kepada satu bahasa yang lain dengan mudah. Kajian ini meninjau sama ada penukaran kod juga ialah fenomena yang sama untuk masyarakat Perancis. Oleh yang demikian, kajian ini bertujuan untuk mengenal pasti faktor pendorong kepada penukaran kod dalam kalangan pelajar mobiliti berbahasa Perancis di Malaysia dengan berlandaskan teori penukaran kod oleh Gumperz (1982). Seramai 5 orang pelajar berbangsa Perancis yang berusia di antara 21-24 tahun telah dijadikan sebagai responden dalam kajian ini. Kajian ini mengambil masa selama 12 minggu, dan instrumen yang digunakan ialah rakaman audio perbualan seharian responden. Perbualan responden ini telah dirakam, ditranskripsi dan dianalisis. Dapatan kajian menunjukkan faktor yang mendorong penukaran kod adalah kurang sumber rujukan, untuk memudahkan pemahaman, perbuatan yang dilakukan secara spontan, persamaan ejaan bahasa Inggeris dan bahasa Perancis serta dorongan penutur lain.

Kata kunci: Penukaran kod, fungsi penukaran, faktor penukaran, pelajar mobiliti, bahasa Perancis.

Abstract

The phenomenon of code conversion in Malaysia is not something new, making it a habit of the community. Therefore, almost all Malaysian convert easily codes from one language to another. This research attempts to investigate whether it is equally the same phenomenon for French speakers. Therefore, this study aims to identify the driving factors for codeswitching among French-speaking mobility students in Malaysia based on the codeswitching by Gumperz (1982). The respondents for this study is 5 French students aged between 21-24 years old. The study took 12 weeks, and the instrument used is audio recording of the respondents' daily conversation, which have been recorded, transcribed and analyzed. The findings show that factors that encourage codeswitching are less referenced resources, to facilitate understanding, spontaneous actions, similarities in English and French spelling and encouragement from other speakers.

Keywords : Codeswitching, functions, switching factors, mobility students, French

© 2017 Penerbit UTM Press. All rights reserved

1.0 PENGENALAN

Fenomena penukaran kod (PK) atau code switching ketika berkomunikasi merupakan amalan mencampur adukkan bahasa, dan bukanlah sesuatu yang asing di Malaysia pada masa kini. Penggunaan dua bahasa secara bertindan, baik pada peringkat fonologi, leksikal, semantik, mahupun tatabahasa dikenali sebagai PK dalam kalangan sesuatu masyarakat penutur bahasa bukan merupakan sesuatu yang ganjil, malah sebaliknya suatu fenomena natural yang amat luas dan tinggi kehadirannya (Farid et al., 1987 : 42). Malahan, penutur yang menguasai dua bahasa atau lebih, lebih cenderung menggunakan bahasa yang mereka ketahui sekaligus dalam satu wacana yang menyebabkan penukaran kod berlaku. Masyarakat Malaysia yang kebanyakannya menguasai sekurang-kurangnya dua bahasa (bilingual dan multilingual) pasti cenderung untuk menukarkan kod atau mencampurkan bahasa semasa mereka berkomunikasi (Hazlina Abdul Halim, 2012). Persoalannya, adakah fenomena ini merupakan satu perkara yang biasa dalam kalangan pelajar antarabangsa di Malaysia? Adakah mereka juga sering menukar kod perbualan mereka ketika berkomunikasi seperti yang diamalkan oleh rakyat Malaysia.

Gumperz (1982) dalam bukunya yang bertajuk '*Conversational Code Switching*' mendefinisikan *Conversational code-switching* sebagai penyelitan dua sistem atau subsistem kenahuan yang berbeza ke dalam sesuatu urutan ujaran (speech exchange) yang sama. Menurut beliau:

"... the juxtaposition within the same speech exchange of passages of speech belonging to two different grammatical systems or subsystems...as when a speaker uses a second language either to reiterate his message or to reply to someone else's statement"

(Gumperz,1982:59)

Penakrifan istilah penukaran kod secara leksikon yang digunakan oleh ahli-ahli bahasa berbeza kerana ianya berdasarkan penemuan yang dikaji dalam sesuatu kajian. Sebagai contoh, Auer (1998) memberi takrifan penukaran kod sebagai penukaran dua atau lebih kod

dalam satu episod perbualan. Poplack (1988) pula menjelaskan bahawa percampuran kod biasanya berlaku pada satu titik dalam satu ayat iaitu berada dalam lingkungan struktur permukaan dua bahasa yang dipadankan bersama-sama.

Seterusnya, Myers-Scotton (1993) menyatakan bahawa dalam sesuatu ungkapan penukaran kod terdapat dua unsur bahasa. Pertama, unsur yang menyampaikan makna atau isi utama dikenali sebagai unsur wahana dan unsur kedua pula dikenali sebagai unsur sematan yang berperanan menyampaikan isi sampingan. Menurut Dayang Fatimah Haji Awang Chuchu (2007), PK merangkumi dua konteks iaitu konteks sosiolinguistik dan konteks linguistik.

Gumperz (1982:5-83) telah menggariskan makna sosial penukaran kod dengan mengklasifikasikan fungsi penukaran kod dalam perbualan. Pengkelasannya adalah berdasarkan kajian-kajian penukaran kod yang telah dijalankan dimana ianya melibatkan pasangan bahasa yang berikut: Slovenian – Jerman, Bahasa Sepanyol – Bahasa Inggeris dan Hindi - Bahasa Inggeris. Pengelasan ini termasuk petikan percakapan (*Quotations*), rujukan khusus kepada pendengar (*Addressee specification*), interjeksi (*Interjections*), pengulangan (*Reiteration*), penentuan mesej (*message qualification*) dan bersifat peribadi lawan umum (*personalization vs objectization*).

Oleh yang demikian, objektif kajian ini ialah untuk melihat faktor pendorong kepada penukaran kod dalam kalangan pelajar mobiliti berbahasa Perancis di Malaysia dengan berlandaskan teori penukaran kod oleh Gumperz (1982).

■2.0 BATASAN KAJIAN

Kajian ini hanya membataskan kepada penukaran kod dari bahasa Inggeris (BI) ke bahasa Perancis (BP) dalam perbualan lisan oleh pelajar-pelajar mobiliti berbahasa Perancis. Ia tidak akan mengkaji penukaran kod bahasa lain seperti dari bahasa Inggeris ke Bahasa Melayu atau sebagainya. Responden kajian juga terbatas kepada pelajar mobiliti yang berasal dari Perancis dan merupakan pelajar mobiliti di Universiti Putra Malaysia (UPM).

■3.0 METODOLOGI

Kajian ini telah melibatkan seramai 5 orang pelajar mobiliti berbahasa Perancis di UPM dan seramai 3 orang pelajar telah dijadikan responden utama bagi kajian ini. Jumlah pelajar yang diambil sebagai responden ini adalah diambil berdasarkan purata jumlah pelajar mobiliti dari negara Perancis yang mengikuti program mobiliti ini (rujuk Jadual 1). Responden ini merupakan pelajar yang berasal dari Perancis yang telah mengikuti program mobiliti selama satu semester. Kajian ini melibatkan analisis data secara kualitatif, di mana dalam tempoh 12 minggu, perbualan seharian responden ini bersama pengkaji telah dirakam dan kemudiannya ditranskripsikan. Rakaman audio ini dilakukan ketika beberapa aktiviti dijalankan bersama iaitu melawat Melaka Bandaraya Bersejarah, melawat Masjid Besi di Putrajaya juga pada hari biasa, apabila selesai sesi kuliah.

Jadual 1 : Pelajar Mobiliti dari Perancis di UPM

Tahun	Bilangan Pelajar
2012	-
2013	-
2014	3
2015	1
2016	3
2017	4

(Sumber : Putra International, UPM, 2017)

■4.0 PERBINCANGAN

Secara keseluruhan, terdapat 5 elemen yang telah dikategorikan sebagai faktor penukaran kod dalam kalangan pelajar mobiliti berbahasa Perancis iaitu kurang sumber rujukan diri sendiri, memudahkan pemahaman, tidak sedar, persamaan ejaan diantara perkataan BI dan BP, dan daya dorongan penutur lain.

Kurang sumber rujukan diri sendiri

Faktor utama yang mendorong pelajar mobiliti berbahasa Perancis menukar kod adalah disebabkan kurang sumber rujukan BI untuk diri mereka sendiri. Persekitaran yang menggalakkan berlakunya penukaran kod adalah apabila seseorang itu kekurangan pengetahuan kosa kata dalam sesuatu bahasa (Cheng, 2003). Ini dapat sering kali dilihat berlaku kepada Respondan 3 (R3) apabila sering bertutur dan menukar kod sama ada di awal pertuturan mahupun ketika pertuturan oleh kerana memiliki pengetahuan kosa kata BI yang lemah.

Data 1:

R3 : ...*You know brown thing like this and you eat it hot, you can say chataigne? Or marron. Like the color.*
(Terjemahan : ...Awak tahu benda coklat seperti ini dan awak makannya panas, awak panggil buah berangan? Atau merah tua. Seperti warna itu)

Perbualan di atas menunjukkan bahawa R3 cuba bercerita tentang buah berangan tetapi tidak tahu namanya dalam BI lantas menyebutnya dalam BP, dan seterusnya menerangkan dengan menyatakan warna buah tersebut. Di akhir perbualan, R3 menyatakan bahawa penggunaan BI yang minimum ketika berbual membuatkan pengetahuan kosa kata BI beliau lemah. Tambahan lagi, faktor penggunaan BI yang begitu sedikit dalam perbualan secara terbuka di Perancis mendorong kelemahan penguasaan BI beliau.

Data 2:

- R3 : *Publishing books. I don't know how to say in English*
 (Terjemahan: Menerbitkan book. Saya tidak tahu bagaimana untuk memanggilnya dalam BI)
- R2 : *édition.*
 (Terjemahan: penyunting)
- R3 : *[des livres]*
 (Terjemahan: Buku-buku)

Dalam perbualan seterusnya, R3 turut memberitahu bahawa beliau tidak tahu perkataan ‘penyunting buku’ dalam BI. Oleh yang demikian, R3 meminta pendapat Responden 2 (R2) dalam membantu beliau menerangkan perkataan yang ingin disampaikan. Walau bagaimanapun, R2 juga tidak dapat mentafsir perkataan penyunting tersebut lalu R3 menyatakan dengan perkataan ‘buku-buku’ sebagai penerangan.

Memudahkan pemahaman

Faktor PK yang wujud ketika perbualan adalah kerana faktor memudahkan pemahaman si pendengar. Sebagai contoh, seseorang akan mengulang ayat yang sama dalam dua bahasa yang berbeza untuk memberi pemahaman yang mudah kepada si pendengar. R2 & R3 sering mengulang ayat yang sama kedalam dua bahasa bagi memudahkan pemahaman pendengar lain. Ketika sesi lawatan ke Bandaraya Bersejarah di Melaka, R2 seringkali menggunakan dua bahasa ketika sesi perbualan supaya percakapan dan pertanyaannya lebih mudah difahami oleh orang sekeliling. Ini adalah kerana orang disekeliling mereka terdiri daripada kumpulan yang memahami BI dan BP dan juga kumpulan yang memahami BI sahaja.

Data 3:

- R2 : *Je commence ca. I start?*
 (Terjemahan : Saya mula. Saya mula?)
- S : *Yeap*
 (Terjemahan : Ya)

Data 4:

- S : *You want to take a picture? I can take pictures for you*
 (Terjemahan : Awak ingin mengambil gambar? Saya boleh ambilkan gambar)
- R2 : *Tu prendre des photos?*
 (Terjemahan : Awak ingin mengambil gambar?)
- R3 : *Oui*
 (Terjemahan : Ya)

Ketika melawat makam di Melaka, pengkaji telah menanya sama ada mereka ingin mengambil foto bersama, dan R2 yang sedang bercakap dengan pelajar lain terus mengulang pertanyaan yang ditanya oleh pengkaji kepada R3 dalam BP. Oleh kerana pertanyaan yang ditanya oleh R2 adalah dalam BP, lalu R3 turut menjawab pertanyaan tersebut dalam BP.

Menurut Dayang Fatimah (2007:274), PK yang terjadi atas sebab untuk memudahkan pemahaman seseorang pendengar dikategorikan sebagai salah satu faktor sosiolinguistik. Oleh itu, faktor memudahkan pemahaman yang didapati oleh pengkaji membuktikan bahawa suasana di sekeliling memainkan peranan yang penting yang mendorong penggunaan PK.

Penggunaan Tanpa Sedar

PK sering kali dilihat berlaku dalam kalangan responden tanpa mereka sedar atau ketika responden sedang melakukan sesuatu dan ketika fokus tentang sesuatu perkara. Sebagai contoh, R2 sering menukar kod bahasa kepada BP ketika sedang asyik bermain permainan tradisional melayu, Congkak.

Data 5:

- S : *No. Not the-*
 (Terjemahan : Bukan. Bukan yang-)
- R2 : *[Pas dans le- Okay]*
 (Terjemahan : Bukan dalam ini- Okay)

Ketika bermain permainan tradisional Melayu, iaitu Congkak, R2 dan R3 telah dipadankan untuk bermain bersama. Mereka hanya ditemani oleh pengkaji yang juga memahami BP. Kebiasaannya, R2 akan bertutur dalam BI dengan pengkaji dan BP dengan R3. Tetapi oleh kerana sedang asyik bermain, R2 tidak menyedari apabila beliau beberapa kali menukar kod kepada BP ketika berbual dengan pengkaji. R2 juga dilihat kurang bertutur dalam BI ketika giliran beliau membalik buah guli. PK berlaku apabila penutur secara automatik berkomunikasi bersama orang yang memahami bahasa tersebut.

Data 6 :

- R1 : *...uh, Leila m'a dit que tu étais en France ? que tu étudies en France ?*
 (Terjemahan : .... Leila beritahu saya awak pernah berada di Perancis ? Yang awak belajar di Perancis ?

Selain R2, R1 juga memulakan topik perbualan yang baru dengan menggunakan BP dan hanya menggunakan BI apabila pengkaji menyambung perbualan topik tersebut dalam BI. Ini menunjukkan bahawa R1 berada dalam keadaan tidak sedar bahawa beliau perlu bertutur dalam BI tetapi oleh kerana pengkaji boleh bertutur dalam BP, beliau terus menggunakan BP. Penggunaan PK juga disebabkan kerana pengkaji memahami BP yang membuatkan R1 lebih selesa bertutur dalam BP untuk memiliki perbualan yang lebih tertutup dan personal.

Data 7

S	: <i>Yes. Take that</i>
(Terjemahan)	: Ya. Ambil itu)
R3	: <i>Tu prends tout les billes</i>
(Terjemahan)	: Awak ambil semua guli)

Perbualan di atas berlaku ketika pengkaji dan R3 sedang menyatakan sesuatu kepada R2. Oleh kerana R3 lebih kerap dan terbiasa berkomunikasi dengan R2 dalam BP, maka tabiat tersebut berlaku secara tidak sedar. Menurut Paramasivam (2003), faktor utama yang membawa kepada PK adalah apabila penutur mempunyai kebiasaan dan tabiat dalam menggunakan sesuatu bahasa terhadap sesetengah kumpulan. Oleh yang demikian, kebiasaan dan tabiat menggunakan bahasa tertentu terhadap fokus kumpulan tertentu dengan secara tidak sedarnya telah mendorong kepada PK seseorang penutur.

Persamaan ejaan perkataan bahasa Inggeris dan bahasa Perancis

Faktor ini adalah antara faktor yang kerap utama penggunaan PK dalam kalangan pelajar mobiliti berbahasa Perancis di UPM. Pelajar didapati banyak menggunakan penyebutan BP ketika bertutur dalam BI. Ini adalah kerana perkataan BI yang disebut dalam BP ini mempunyai ejaan yang serupa seperti BI. Sebagai contoh, perkataan seperti *bus*, *extravagant*, *basis*, *culture*, *France*, *Tanger*, *Tetouan*, *mannequin*, dan *Grand Place* merupakan perkataan yang diutarakan ketika sesi perbualan dijalankan. Secara tuntasnya, perkataan ini mempunyai persamaan dari segi ejaan dan maksudnya, tetapi sebutan yang berbeza. Persamaan yang mempunyai ejaan dan maksud yang sama ini lebih dikenali sebagai kognat (Kroll JF, 2005).

Data 8

S:	<i>Wow. That is a lot of work to do</i>
(Terjemahan:	Wow. Ianya memerlukan kerja yang banyak)
R1:	<i>[Yes. It's very <u>extravagant</u>]</i>
(Terjemahan:	[Ya. Ianya sangat mewah]

R1 adalah salah seorang pelajar yang menyebut perkataan BI dalam BP. Perkataan *extravagant* mempunyai ejaan yang sama tidak kira dalam BP mahupun BI. Namun, sebutan vokal akhir untuk perkataan ini begitu ketara bezanya dimana penyebutan vokal akhir untuk BI adalah lebih mendatar manakala bagi BP pula sebutan akhir vokal adalah secara nasal.

Data 9

R1	: <i>Yes. And I like Roti Kanai, Kanai <u>Banane</u>. I eat it almost like everyday]</i>
(Terjemahan	: Ya. Dan saya suka Roti Kanai, Kanai Pisang. Saya makan hampir setiap hari)
S	: <i>You want to try?</i>
(Terjemahan	: Awak ingin cuba?
R1	: <i>Yes. I like <u>banane</u></i>
(Terjemahan	: Ya. Saya suka pisang)

Responden juga terdorong untuk menyebut perkataan BI dalam sebutan BP apabila ejaan bahasa Inggeris tersebut hampir sama akan bahasa Perancis. Ini berlaku terhadap R1 apabila beliau ingin menyebut perkataan *banana*, beliau terdorong untuk menyebut *banane*. Dengan sedikit perbezaan vokal di pengakhiran perkataan menjadikan penyebutannya hampir serupa.

Data 10

R1	: <i>You know, like some Chinese or like Asian people, they think that Bruge is like a <u>musée</u>-museum</i>
(Terjemahan:	Awak tahu, seperti sesetengah orang Asia atau China, mereka beranggapan bahawa Bruge adalah muzium.)
R3	: <i>...obviously I like the beach, Tanjung Uru, very beautiful with green <u>montagne</u> at the back of the...</i>
(Terjemahan	: ...sudah tentu saya menyukai pantainya, Tanjung Uru, sangat cantik dengan bukit hijau di belakang...)

Selain itu, R1 & R3 juga telah menyebut perkataan BI dalam sebutan BP disebabkan permulaan sebutan perkataan tersebut mempunyai sebutan yang serupa. R1 menyebut *musée* berbanding *museum* manakala R3 pula telah menyebut *montagne* berbanding *mountain*.

Data 11

R3	: <i>Uh...it's a very big campus, and it's um...I think it's good that there is a <u>bus</u>.</i>
(Terjemahan	: Ianya kampus yang besar dan saya rasa ianya sangat bagus ada bas.)

R3 turut menyebut perkataan *bas (bus)* dalam sebutan Perancis dimana penyebutan 'u' adalah sedikit berbeza berbanding 'u' yang disebut 'a' dalam BI. Dapatan ini menyokong dapatan Lambert, Havelka & Gardner (1959) pernah menyatakan bahawa seseorang yang dominan dalam sesebuah bahasa itu akan lebih terdorong untuk menyebut perkataan asing dalam sebutan bahasanya sekiranya perkataan tersebut mempunyai ejaan yang serupa.

Daya dorongan penutur lain

Dalam pada itu, pelajar dilihat menukar kod perbualan apabila mendapat dorongan dari penutur lain. Sebagai contoh, apabila penutur lain bertutur dalam BP, pelajar akan secara langsung bertutur dalam BP.

Data 12

S : *Bouchra, if you want to speak French with me, ça va.*
 (Terjemahan : Bouchra, jika awak ingin bercakap bahasa Perancis dengan saya, okay).
 R1 : *ça va ?*
 (Terjemahan : Okay ?)

Data 13

S : *Et le petit garçon?*
 (Terjemahan : Dan budak lelaki tersebut ?)
 R1 : *Ah, mannequin piss hhh*
 (Terjemahan : Ah, patung)

Ketika sesi perbualan, R1 begitu lancar bertutur dalam BI tetapi sebaik sahaja mendengar perkataan *ça va* yang bermaksud okay, beliau terus menukar kod bahasanya kepada BP. Begitu juga apabila tiba-tiba diajukan soalan didalam BP, beliau akan terdorong untuk menyambut dan menjawab soalan tersebut dalam BP juga.

Data 14

S : *Tu n'es comprendre pas ?*
 (Terjemahan : Awak tidak faham ?)
 R2 : *Non. Hhh*
 (Terjemahan : Tidak).

Selain itu, R2 juga terdorong untuk bertutur dalam BP apabila diajukan soalan didalam BP walaupun pada ketika itu beliau sedang bertutur dalam BI. Dorongan atau motivasi yang membawa kepada penggunaan penukaran kod ini digelar motivasi ekstrinsik di mana ianya merujuk kepada perbuatan membina yang berhubung kait dengan sesuatu aktiviti atau dorongan luaran seperti orang sekeliling. Untuk mencapai beberapa hasil atau ganjaran (Deci & Ryan, 2000).

5.0 KESIMPULAN

Daripada kajian yang telah dijalankan, didapati terdapat lima faktor yang mendorong penggunaan penukaran kod dalam kalangan pelajar mobiliti berbahasa Perancis di Malaysia. Antaranya ialah responden menukar kod bahasa daripada BI kepada BP apabila mereka kurang sumber rujukan untuk diri sendiri disebabkan pengetahuan tatabahasa bahasa Inggeris yang terhad. Selain itu, penggunaan bahasa Perancis ketika perbualan bertujuan untuk memudahkan pemahaman apabila pengulangan dilakukan, yang menyokong dapatan Gumperz (1982). PK kepada BP juga digunakan secara tidak sedar oleh responden ketika berbual. Selain daripada itu, persamaan ejaan dan sebutan BI dan BP juga menjadi faktor penggunaan penukaran kod. Akhir sekali, daya dorongan penutur lain juga menjadi faktor penggunaan PK dalam kalangan pelajar mobiliti berbahasa Perancis di Malaysia.

6.0 IMPLIKASI & CADANGAN

Kajian ini diharapkan dapat memberikan gambaran kajian susulan yang dapat dilakukan berhubung dengan pelajar antarabangsa yang mengikuti program mobiliti. Adalah diharapkan supaya kajian akan datang dapat ditumpukan terhadap penggunaan BP oleh pelajar mobiliti Malaysia yang mempelajari BP.

Rujukan

- Auer, P. (1998). *Code-Switching in conversation: Language, interaction and identity*. London: Routledge.
- Dayang Fatimah Awang Chuchu (2007). *Code-Switching in A Multilingual Environment*. Tanjung Malim: Universiti Pendidikan Sultan Idris.
- Farid M. Onn, Ajjid Che Kob & Ramli Salleh. (1987). Penukaran Kod dan Refleksi Sosial dalam Masyarakat Melayu. Monograf 14. FSKK, 1987.
- Gumperz, J. (1982). *Discourse Strategies*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Hazlina Abdul Halim (2012). Pengaruh Bahasa Melayu dan Bahasa Inggeris Dalam Strategi Penukaran Kod Bahasa Perancis. *GEMA Online™ Journal of Language Studies*, 12(2), 693-709.
- Kroll, J. F. & De Groot, A. M. B. (2005). *Handbook of Bilingualism: Psycholinguistic Approaches*. Cambridge: Oxford University Press.
- Cheng, K. K. Y (2003). Code-switching for a purpose: Focus on pre-school Malaysian Children. *Multilingua*, 22, 59-77.
- Lambert, W., Havelka, J., & Gardner, R. (1959). Linguistic Manifestations of Bilingualism. *The American Journal of Psychology*, 72(1), 77-82. doi:10.2307/1420213
- Myers-Scotton, C. (1983). The negotiation of identities in conversation : A theory of markedness and code choice. *International Journal of the Sociology of Language*, 44, 115-136.
- Poplack, S. (1980). Sometimes I'll start a sentence in Spanish y termino en español: toward a typology of code-switching. *Linguistics*, 18(7/8), 581-618.
- Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000). Intrinsic and extrinsic motivations: Classic Definitions and New Directions. *Contemporary Educational Psychology* 25. (54–67).